

ИЗВЕШТАЈ
О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Састав Комисије:

1. **др Николета Кукучка Стојановић**, професор струковних студија, Методика упознавања околине, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - ментор
2. **др Данијела Радловић Чубрило**, професор струковних студија, Методика упознавања околине, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - члан
3. **др Ангела Месарош Живков**, професор струковних студија, Педагошке и андрагошке науке, Висока школа струковних студија за образовање васпитача у Кикинди - члан

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: **Инес, (Срђан) Иванов**
2. Датум и место рођења, општина, држава: 22.09.2001., Кикинда, Кикинда, Република Србија
3. Студијски програм основних студија кандидат је завршио: у ВШССОВ у Кикинди
 - a) Струковни васпитач деце предшколског узраста
4. Датум завршетка основних студија:
 - a) 2023

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА:

ИСТРАЖИВАЊЕ СТАВОВА ВАСПИТАЧА О ВАЖНОСТИ УПОТРЕБЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИХ АКТИВНОСТИ У РАДУ СА ДЕЦОМ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Навести кратак садржај са назнаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикана и сл.

Рад на почетку приказује увод у задату тему, након чега следе девет поглавља праћена закључком, литературом и прилогом.

У уводу је представљено да у контексту васпитно-образовног рада, постоји широки спектар могућности за реализовање експерименталних активности. Експерименталне активности у предшколској установи се односе на активности у којима се са децом предшколског узраста организују непосредне активности проучавања односа и промена између одређених појава у контролисаним условима. Оне су значајне због њихове свестраности садржаја, због подстицања активне улоге детета и због непосредног демонстрирања различитих односа између појава. Теоријска и практична сазнања су сагласна када је значај експерименталних активности за децу предшколског узраста у питању.

Овај рад се на почетку теоријског дела бави појашњењем учења кроз игру и утицајем игре на развој сваког аспекта дечијег развоја. Када се сагледа приступ система предшколског васпитања и образовања учењу детета, очигледно је, да се поред активне и непосредне улоге детета у процесу учења, подстиче интегрисан и холистички приступ учењу деце предшколског узраста.

На крају теоријског дела је приказан пројекат „Наше пешчано лето“ који је реализован у предшколској установи.

Прво поглавље под називом „УЧЕЊЕ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА“ приказује да се учење може дефинисати на различите начине и не постоји општеприхваћена дефиниција, већ постоје варијације у дефинисању које обједињено дефинишу учење као трајну и прогресивну промену личности и понашања појединца, која је настала као резултат претходне активности или процеса стицања новог или модификовања постојећег знања, понашања, вештине или вредности. Активно учешће у процесу учења се реализује кроз дететову игру и самостално истраживање околине и односа

Друго поглавље „РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ ДЕЦЕ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА“ објашњава да је личност један од темељних појмова психологије који се односи на непоновљив, релативно чврсто интегрисан, стабилан и комплексан психички склоп особина, који одређује карактеристично и доследно понашање индивидуе. У те особине спадају интелектуалне способности, вредности, мотиви, емоције, циљеви и намере, начин понашања. Даље се спомиње да на развој личности деце предшколског узраста утичу различити унутрашњи и спољашњи фактори, којим својим утицајем формирају и мењају личност детета. У васпитно-образовном контексту, физичко окружење предшколске установе треба да допринесе позитивном развоју дететове личности. Узимајући у обзир велики и значајни утицај окружења на личност детета, важно је да окружење предшколске установе буде по мери детета, у смислу физичког уређења простора, доступности едукативних и подстицајних садржаја и могућност задовољавања дететових потреба, од биолошких и физиолошких до емотивних и образовних потреба. У контексту предшколског васпитања и образовања, предшколске установе су у обавези

да код деце подстичу позитивну слику о себи и света око себе тако што ће детету кроз различите усмерене практичне активности обезбедити могућност да истражује себе и своје окружење. То значи да дете треба, на различите начине, подстаћи да истражује себе, своја осећања, могућности, интересовања и остале аспекте свог унутрашњег света, а с друге стране треба детету дати могућност да истражује свет око себе и да самим тим развија и себе и своје виђење себе и света око себе.

У трећем поглављу под називом „3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНЕ АКТИВНОСТИ У ПРЕДШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА“ се наводи да су се у предшколским установама експерименталне активности реализовале у склопу некадашњих методичких и усмерених активности у области методике упознавања околине, док се данас реализују у склопу пројеката и усмерених активности, задржавајући карактер упознавања околине. Наводи се да су теорија и пракса сагласни по питању занимљивости експерименталних активности за децу предшколског узраста. Експерименталне активности, по својим концептима и садржајима, симулирају научно размишљање код деце тако што наводе децу да постављају питања, да превиђају, тестирају различите идеје, посматрају, манипулишу, бележе, описују и размишљају о исходима. Реализација експерименталних активности у предшколским установама захтева добру припрему васпитача, организовање простора, неопходних средстава и разматрање потенцијалних препрека и изазова. Због тога су, за реализовање експерименталних активности у предшколској установи, од великог значаја ставови васпитача и компетенције васпитача. Због тога је неопходно да васпитачи подстичу експерименталне активности у раду са децом предшколског узраста, јер ће тиме на време код деце развити осећај за експерименталне активности, жељу за научним, истраживачким и експерименталним приступом учењу и љубав према експерименталним активностима.

Четврто поглавље под називом „ВАЖНОСТ И ЗНАЧАЈ УПОТРЕБЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИХ АКТИВНОСТИ У РАДУ СА ДЕЦОМ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА“ говори о томе да је употреба експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста је важна и значајна подједнако за децу, васпитаче и целокупни васпитно-образовни рад. Употреба експерименталних активности негује различите когнитивне вештине деце и утиче на:

- логичко размишљање и расуђивање
- концептуално разумевање
- вештине решавања проблема

Поред утицаја на когнитивни развој, употреба експерименталних активности позитивно утиче и на социо-емоционални развој деце предшколског узраста. Употреба експерименталних активности код деце предшколског узраста подстиче:

- сарадњу и тимски рад,
- емпатију и разумевање
- самопоуздање и независност

Из аспекта физичког развоја, употреба експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста утиче на развој fine и грубе моторике.

Употреба експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста, поред деце, позитивно утиче и на васпитаче, посебно у домену развоја компетенција и утицаја на мишљења и ставове васпитача. Поред компетенција васпитача, важност и значај употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста позитивно утиче и на развој мишљења и ставова васпитача о експерименталним активностима. Самим излагањем васпитача експерименталним активностима се мења начин на који васпитач перципира експерименталне активности.

Важност и значај употребе експерименталних активности се позитивно одражава на децу и васпитаче и самим тим се позитивно одражава и на целокупни васпитно-образовни рад и васпитно-образовни процес.

5. ВРСТЕ ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИХ АКТИВНОСТИ У РАДУ СА ДЕЦОМ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА - Врсте експерименталних активности које могу да се реализују и употребљавају у раду са децом предшколског узраста зависе од компетенција васпитача, могућности средине и интересовања деце.

У предшколским установама, најчешће се реализују:

- Експерименталне активности за упознавање са водом,
- Експерименталне активности за упознавање са земљом,
- Експерименталне активности за упознавање са ваздухом,
- Експерименталне активности за упознавање са електрицитетом,
- Експерименталне активности за упознавање са магнетизмом,
- Експерименталне активности за упознавање са топлотним појавама,
- Експерименталне активности за упознавање са светлошћу,
- Експерименталне активности за упознавање са биљкама,
- Експерименталне активности за упознавање са временом,
- Експерименталне активности за упознавање са храном.

Надаље у петом поглављу су детаљније представљени горе наведени експерименти.

У шестом поглављу је представљен приказ пројекта који је реализован у предшколској установи „Златно СУНЦЕ“, који се налази у Ветернику, са децом старијег узраста под насловом „Наше пешчано лето“. Пројекат је реализован у периоду од 01.05.2024. године до 01.06.2024. године. Описан је сваки део пројекта што је пропраћено сликама, коментарима и описима.

Седмо поглавље обележено редним бројем II чини методологија истраживања која обухвата проблем, предмет, циљ, задаци и хипотезе истраживања. Поред тога су представљене методе, технике, инструменти и варијабле истраживања. Проблем истраживања односи се на утврђивање ставова васпитача о важности употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста?“

У раду су постављени следећи задаци истраживања:

1. Испитивање учесталости и врсти реализовања експерименталних активности са децом предшколског узраста,
2. Испитивање степена заинтересованости деце за реализацију експерименталних активности,
3. Испитивање ставова васпитача о значају експерименталних активности за развој деце предшколског узраста.

Истраживање је реализовано емпиријско-неексперименталном методом, односно истраживањем постојећег стања без мењања истог. Резултати истраживања су представљени методом теоријске анализе и дескриптивном методом док је инструмент истраживања анкетни упитник. Узорак је изведен из популације васпитача на територији Републике Србије. Узорком је обухваћено 104 васпитача.

Независне варијабле истраживања се односе на пол испитаника, године старости, пребивалиште, стручну спрему и године радног стажа у струци, а зависне варијабле истраживања се односе на ставове васпитача о важности употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста.

Девето поглавље под насловом `` III РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА `` обухвата опште податке о испитаницима као и усмерена питања за васпитаче у којима су табеларно и графички представљени и описани резултати добијени истраживањем.

Поглавље под називом IV ДИСКУСИЈА РЕЗУЛТАТА

Прва хипотеза која гласи: „Претпоставља се да васпитачи често реализују различите експерименталне активности са децом предшколског узраста“ је потврђена. Приказано је да 89,42% испитаника у свом раду са децом предшколског узраста реализује експерименталне активности, што указује да велика већина испитаника позитивно вреднује експерименталне активности кроз примену и реализацију. Резултати истраживања показују да васпитачи највише примењују и реализују експерименталне активности за упознавање са водом (76,92% испитаника), са биљкама (53,85% испитаника) и са храном (45,19% испитаника).

Друга хипотеза која гласи: „Претпоставља се да су деца у предшколској установи веома заинтересована за реализацију експерименталних активности“ је потврђена. Анализом података је установљено да су деца код 67,31% испитаника у потпуности заинтересована за експерименталне активности, што показује да вредновање и реализовање експерименталних активности од стране васпитача позитивно утиче на мотивацију деце за експерименталне активности..

Трећа хипотеза која гласи: „Претпоставља се да су ставови васпитача о значају експерименталних активности за развој деце предшколског узраста позитивни“ је потврђена. Добијени резултати показују да 81,73% испитаника сматра да су експерименталне активности веома подстицајне у раду са децом предшколског узраста, 78,85% испитаника сматра да су експерименталне активности веома подстицајне за деци когнитивни развој, 71,15% испитаника сматра да су експерименталне активности веома подстицајне за деци социјални развој и да 84,62% испитаника сматра да су експерименталне активности веома подстицајне за развој искуственог учења деце,

Када се обједињено сагледају добијени резултати истраживања, они указују на већински позитивне ставове васпитача, јер су добијени резултати, сходно задацима истраживања, показали да васпитачи адекватно реализују различите врсте експерименталних активности са децом предшколског узраста, да су деца у васпитним групама испитаника заинтересована за учешће и реализацију експерименталних активности и да васпитачи увиђају и препознају значај експерименталних активности за свестрани развој деце предшколског узраста.

Поглавље под називом ``Закључак`` обухвата сумиране закључке комплетног истраживања. Ставови васпитача о важности употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста директно утичу на ставове деце о употреби експерименталних активности и због важности и утицаја ставова васпитача је ово истраживање реализовано. Ово истраживање је реализовано и засновано на теоријским сазнањима о експерименталним активностима и ставовима васпитача, а истраживање је створило увид у ставове васпитача кроз резултате истраживања. На основу довијених резултата су потврђене све хипотезе.

У складу са прихваћеним посебним хипотезама истраживања, прихвата се општа хипотеза истраживања „Претпоставља се да су ставови васпитача о важности употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста позитивни“. Прихваћене хипотезе истраживања потврђују да васпитачи позитивно вреднују и увиђају значај употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста. Експерименталне активности у раду са децом предшколског узраста, из личног искуства, показују позитивне резултате у васпитно-образовној пракси, на иновативне начине подстичу децу да активно истражују, чиме се мења целокупна деција перцепција у процесу проширивања знања, вештина и искустава. Експерименталне активности поред децијих живота богате и целокупни васпитно-образовни процес и чине га научним, експерименталним, интегрисаним и иновативним.

Рад садржи 28 слика, 5 табела, 10 графикона и 1 прилог и поткрепљен је са 42 литературна навода.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА: *Рад је истраживачки (пројекат којим се решава практични проблем)*

Приликом израде мастер рада, кандидаткиња се водила нацртом пријаве теме. Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу.

у теоријском делу рада се описује следеће: учење деце предшколског узраста, развој личности деце предшколског узраста, експерименталне активности у предшколским установама, важност и значај употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста и врсте експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста.

На крају теоријског рада је представљен приказ пројекта који је рађен у предшколској установи на тему „Наше пешчано лето“ који је за циљ имао да децу упозна са основним појмовима лета кроз који су реализоване многобројне експерименталне активности.

У оквиру методолошког дела рада су представљени предмет, проблем, циљеви и задаци и хипотезе истраживања. Поред тога су представљене методе, технике, инструменти и варијабле и популација истраживања. Након наведеног је уследио приказ добијених резултата, интерпретација резултата и закључак.

Истраживање је спроведено у складу са постављеним циљевима и задацима док се методологија показала функционалном. Предмет и циљ истраживања су јасно дефинисани и коришћена је релевантна литература. У теоријском делу рада су обухваћени описи најважнијих појмова који су уско повезани са темом рада. Поступак дефинисања задатака и хипотеза као и обрада и анализа података су испраћени методолошким делом рада. Кандидаткиња је своје истраживање усмерила на испитивање учесталости и врсти реализовања експерименталних активности са децом предшколског

узраста, испитивање степена заинтересованости деце за реализацију експерименталних активности и испитивање ставова васпитача о значају експерименталних активности за развој деце предшколског узраста.

Добијени резултати показују да васпитачи позитивно вреднују и увиђају значај употребе експерименталних активности у раду са децом предшколског узраста као и да експерименталне активности у раду са децом предшколског узраста, из личног искуства, показују позитивне резултате у васпитно-образовној пракси, на иновативне начине подстичу децу да активно истражују, чиме се мења целокупна деčја перцепција у процесу проширивања знања, вештина и искустава.

VI ЗАКЉУЧЦИ: *Оцена квалитета садржаја рада (оцена истраживања и резултата, квалитета понуђеног решења, закључака и др) и оцена писаног рада (квалитет написаног текста, вредност прилога и сл.).*

Мастер рад садржи све елементе захтеване у теоријском и методолошком погледу док је истраживање спроведено у складу са постављеним циљем. Циљсви истраживања су конкретно дефинисани што је омогућило добијање јасних резултата, и коришћена је релевантна литература.

Током писања мастер рада кандидаткиња је показала висок ниво познавања задатог проблема и стандарда писања мастер рада што је допринело квалитетној интерпретацији и приказу добијених резултата.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: *Рад садржи све битне елементе и написан је у складу са насловом. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања*

Рад садржи све захтеване елементе у теоријском и методолошком погледу и написан је у складу са Нацртом мастер рада и Правилником о мастер раду ВШССОВ у Кикинди.

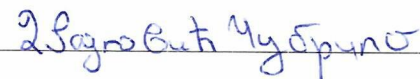
VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже :

1. **Да се мастер рад прихвати, а кандидату одобри одбрана;**
2. Да се мастер рад враћа кандидату на дораду (допуна или измена);
3. Да се мастер рад одбија

Потписи чланова Комисије:

1.

Др Николета Кукучка Стојановић, проф.

2.

Др Данијела Радловић Чубрило, проф.

3.

Др Ангела Месарош Живков, проф.